

Bruxelles, 30. studenoga 2018.
(OR. en)

14986/18

AUDIO 113
CULT 156
DIGIT 242
COMPET 832
FISC 515
PI 173
EDUC 449

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	13949/18
Predmet:	Zaključci Vijeća o jačanju europskih sadržaja u digitalnom gospodarstvu

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o jačanju europskih sadržaja u digitalnom gospodarstvu, koje je Vijeće usvojilo na 3653. sastanku održanome 27. studenoga 2018. Zaključci će se poslati na objavu u Službenom listu.

Zaključci Vijeća o jačanju europskih sadržaja u digitalnom gospodarstvu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

podsjećajući na političku pozadinu ovog pitanja kako je navedeno u Prilogu¹,

PREPOZNAJE DA

1. Sektori proizvodnje i distribucije sadržaja, što obuhvaća sadržaje i djela iz medija (s audiovizualnim i tiskanim sadržajima te sadržajima na internetu) te iz drugih kulturnih i kreativnih sektora, ključni su stupovi društvenog i gospodarskog razvoja Europe. Kvaliteta i raznolikost europskih sadržaja sastavni su dio europskog identiteta i ključni su za demokraciju i socijalnu uključenost, kao i za dinamične i konkurentne europske medijske, kulturne i kreativne industrije. Osim toga, ti sektori jačaju meku silu Europe u svijetu. Svojim transverzalnim učincima potiču inovacije, kreativnost i bogatstvo u drugim područjima.
2. Digitalne i mrežne tehnologije golema su prilika za poticanje novog doba europske kreativnosti. Pružaju i mogućnost za veći pristup europskim kulturnim sadržajima te za očuvanje, promicanje i širenje naše europske kulturne baštine, primjerice s pomoću virtualne stvarnosti. Digitalnim tehnologijama svim se dionicima omogućuje da steknu nove vještine i znanja, razvijaju nove usluge, proizvode i tržišta te privuku novu publiku. Internetske platforme, posebice društveni mediji i platforme za razmjenu videozapisa, brojnim korisnicima u Europskoj uniji i u cijelom svijetu pružaju pristup ogromnoj količini raznovrsnih sadržaja, posebno sadržajima trećih strana.

¹ U prilogu se nalazi popis relevantnih dokumenata povezanih s dotičnim pitanjima (komunikacije Europske komisije, zakonodavni akti, zaključci Vijeća itd.).

3. Istodobno, uporaba digitalnih i mrežnih tehnologija predstavlja izazov za europske sektore proizvodnje i distribucije sadržaja u cjelini. Svi dionici moraju prilagoditi svoje poslovne strategije, razviti nove vještine, proširiti znanje, ponovno promisliti o strukturi svojih organizacija i ocijeniti svoje modele financiranja i proizvodnje/distribucije. Veća uporaba podataka ima sve veći učinak na lance vrijednosti na svim razinama. Te promjene imaju golem utjecaj i na očekivanja i ponašanje korisnika.
4. Digitalna transformacija u velikoj je mjeri oblikovana globalnim internetskim platformama. Posebno se zbog poslovnih modela koji se temelje na algoritmima i kojima se koriste one internetske platforme koje nude kulturne i kreativne sadržaje, uključujući medijske sadržaje, te djeluju na temelju personalizirane distribucije sadržaja i oglašavanja usmjerenoga na korisnike postavljaju pitanja u vezi s transparentnošću, dezinformacijama, medijskim pluralizmom, oporezivanjem, naknadama za tvorce sadržaja, zaštitom privatnosti, promicanjem sadržaja i kulturnom raznolikošću.
5. U programu Europske unije primjereno je istaknuti sljedeće političke prioritete:
 - A. poticanje raznolikosti, vidljivosti i inovacija
 - B. uspostavu jednakih uvjeta
 - C. jačanje povjerenja u informacije i izvore
 - D. poboljšanje vještina i kompetencija.
6. S obzirom na navedena kretanja i uzimajući u obzir interese građana, potrebno je da Vijeće odgovori sveobuhvatno i ne dovodeći u pitanje pregovore o zakonodavnim prijedlozima i o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru koji su u tijeku.

A. POTICANJE RAZNOLIKOSTI, VIDLJIVOSTI I INOVACIJA

ISTIČE DA

7. Medijski pluralizam važan je kako bi se građanima osigurao pristup nizu informacija i gledišta. Prekograničnom suradnjom aktera u medijskom sektoru može se pomoći postizanju kritične mase i dopiranjima do šire publike. Prekomjernom koncentracijom sektorâ proizvodnje i distribucije sadržaja može se ugroziti pristup građana nizu sadržaja.
8. Digitalne tehnologije imaju potencijal olakšati prekogranični pristup jezično različitim medijskim, kulturnim i kreativnim sadržajima u Europi i izvan nje, na primjer s pomoću prijevoda ili podnaslova. Platforme aktivne u području medija i kulturne industrije u Europi mogu dati važan doprinos tomu pružanjem pristupa europskom sadržaju, pružanjem samog sadržaja ili proizvodnjom novog europskog sadržaja.
9. Revidiranom Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama nastoji se dodatno ojačati promicanje europskih audiovizualnih sadržaja, posebno uvođenjem zahtjeva u pogledu udjela europskih djela u katalozima na zahtjev te isticanjem takvih djela u okviru usluga na zahtjev. Potprogram MEDIA u okviru programa Kreativna Europa dopunjuje Direktivu o audiovizualnim medijskim uslugama i njime se pruža potpora širenju i promicanju nenacionalnih audiovizualnih djela diljem Europe.
10. Prikladni nacionalni instrumenti za potporu i oni na razini EU-a mogu imati važnu ulogu u digitalnoj transformaciji sektorâ proizvodnje i distribucije sadržaja.
11. Sektori proizvodnje sadržaja trebaju biti uključivi i trebali bi pružati širok raspon gledišta i perspektiva s ciljem poboljšanja vidljivosti različitih europskih medijskih, kulturnih i kreativnih sadržaja te dopiranja do šire publike.
12. Javni medijski servisi trebaju održavati visoku i održivu razinu novinarskih standarda i ulaganja u europske sadržaje visoke kvalitete te trebaju i dalje razvijati inovativne načine stavljanja tih sadržaja na raspolaganje javnosti.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA U OKVIRU SVOJIH NADLEŽNOSTI

13. potiču razvoj konkurentnih europskih platformi koje pružaju pristup europskim sadržajima i promiču stvaranje i uporabu internetskog direktorija europskih filmova;
14. promiču i podupiru, prema potrebi, inicijative i neinvazivne alate kojima se potiče vidljivost i pristupačnost najvećeg mogućeg raspona europskih sadržaja i djela, uključujući sadržaje iz malih zemalja i na jezicima s manjim brojem govornika, kao i sadržaje od općeg interesa;
15. prema potrebi i ako je to moguće, olakšaju suradnju javnih medija i pružatelja usluga privatnih medija čime bi se europskim dionicima omogućilo bolje natjecanje s globalnim akterima i zaštita proizvodnje europskih sadržaja i pristupa tim sadržajima na internetu;
16. prepoznaju da internetske platforme, poput drugih dionika, moraju djelovati u skladu s pravilima i propisima tržišnih sektora u kojima pružaju svoje usluge;
17. dodatno podupru sektore proizvodnje i distribucije sadržaja pri pristupu financijskim sredstvima te da prepoznaju ulogu koprodukcije. Prema potrebi i u skladu s pravom Unije, kombiniranim sustavom vladinih poticaja, privatnih izvora financiranja (npr. rizični kapital, masovno financiranje putem interneta) i javnog financiranja moglo bi se doprinijeti dinamičnoj europskoj industriji sadržaja;
18. promiču inovativne pristupe u području razvoja publike i podižu svijest o važnosti pouzdanog prikupljanja i obrade podataka, ponajprije u skladu sa zakonodavstvom EU-a o zaštiti podataka i privatnosti, kako bi se omogućilo bolje razumijevanje potreba i očekivanja ciljanih skupina te obogatio proces stvaranja;

19. povećaju socijalnu raznolikost u sektoru proizvodnje sadržaja i poboljšaju rodnu ravnopravnost u pogledu zapošljavanja, pravedne naknade i vidljivosti, te potiču neovisna istraživanja, uključujući redovito prikupljanje usporedivih podataka o udjelu žena uključenih u proces stvaranja, proizvodnje i distribucije.

POZIVA KOMISIJU DA

20. nastavi podupirati i redovito ocjenjivati neovisan alat za praćenje medijskog pluralizma u svrhu procjene rizika za medijski pluralizam u EU-u u digitalnom okružju;
21. razmotri sve veću ulogu internetskih poslovnih modela u proizvodnji i širenju sadržaja i njihov učinak na medijski pluralizam.

B. STVARANJE RAVNOPRAVNIH TRŽIŠNIH UVJETA

ISTIČE DA

22. Kako bi se odgovorilo na izazove prouzročene digitalnom transformacijom gospodarstva, sustavom oporezivanja trebalo bi osigurati da sva poduzeća pošteno plaćaju svoj dio poreza te zajamčiti jednake uvjete na svjetskoj razini.
23. Trenutačno se vode rasprave i razmatranja o tome kako odgovoriti na potrebe budućeg ekosustava za digitalne medije te kulturne i kreativne sadržaje, uključujući potrebe potrošača. Konkretno, to se odnosi na odgovarajuću definiciju internetskih tržišta i uzimanje u obzir novih potencijalno relevantnih čimbenika konkurentnosti kao što su velika količina podataka, algoritmi i umjetna inteligencija.
24. Područje primjene revidirane Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama prošireno je kako bi se osiguralo da su kvalitativna pravila o oglašavanju, zaštiti maloljetnika od štetnog sadržaja i zaštiti javnosti od govora mržnje i sadržaja koji sačinjava kazneno djelo primjenjiva i na audiovizualne sadržaje koji se distribuiraju putem platformi za razmjenu videozapisa.

25. Sektoru proizvodnje sadržaja potrebne su usporedive statistike i analiza podataka.
26. Postoji širok raspon internetskih platformi koje nude niz funkcija i usluga. Neke prikupljaju informacije i omogućuju pretraživanja, neke udomljavaju i indeksiraju sadržaje i usluge koje oblikuju i/ili kojima upravljaju treće strane te daju pristup tim sadržajima i uslugama, neke olakšavaju prodaju robe i usluga (uključujući audiovizualne usluge). One mogu istodobno provoditi nekoliko funkcija te mogu i odlučivati o redoslijedu pristupa i vidljivosti sadržaja ili na drugi način imati učinka na pristup i vidljivost sadržaja;

POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA U OKVIRU SVOJIH NADLEŽNOSTI

27. prepoznaju važnost rasprava koje su u tijeku u Vijeću u vezi s oporezivanjem digitalnoga gospodarstva;
28. promiču pravednost osiguravanjem transparentnosti internetskih platformi u pogledu njihovih uvjeta, informacija o uspješnosti povezanih s djelima koja distribuiraju, parametara sastavljanja popisa, praksi određivanja redoslijeda i oglašivačkih praksi koje su ugrađene u njihovu uslugu, a da pri tome ne krše poslovne tajne;
29. potiču primjerene naknade u cijelom digitalnom vrijednosnom lancu;
30. nastave s radom na stvaranju uvjeta u kojima tvorci europskih sadržaja, uključujući kulturne i medijske djelatnike, mogu iskoristiti mogućnosti koje pruža digitalno gospodarstvo.

POZIVA KOMISIJU DA

31. nastavi sa svojim naporima da osigura jednake uvjete u sektorima europskih sadržaja u kojima djeluju internetske platforme, uzimajući u obzir pojedine veličine i vrste platformi;
32. s obzirom na najnovija kretanja u pogledu ekosustava za digitalne medije te kulturne i kreativne sadržaje, razmotri kako izbjеći bilo kakvo narušavanje tržišnog natjecanja;

33. s državama članicama nastavi razmatrati kako osigurati pravnu sigurnost u pogledu aktivnosti internetskih platformi u ekosustavu za digitalne medije te kulturne i kreativne sadržaje, među ostalim s obzirom na Direktivu o e-trgovini.

C. JAČANJE POVJERENJA U INFORMACIJE I IZVORE

ISTIČE DA

34. s obzirom na fragmentirane informacijske prostore i prijetnje nacionalnoj sigurnosti, profesionalni mediji imaju ključnu ulogu u proizvodnji, širenju i provjeri informacija te su stoga neophodni za javni diskurs. U tom kontekstu uloga neovisnih javnih medija i dalje je ključna u zaštiti demokracije, pluralizma, socijalne kohezije te kulturne i jezične raznolikosti. Nadalje, mnogi dionici iz privatnih medija dostavljaju sadržaje koji su također od javnog interesa. U tom kontekstu Vijeće naglašava važnost medijske pismenosti građana i kritično razmatranje izvora te prima na znanje komunikaciju Komisije o dezinformacijama;
35. medijski pluralizam, koji ovisi o tome koliko su mediji u različitom vlasništvu, o različitim sadržajima i o neovisnom novinarstvu, ključan je za suočavanje sa širenjem dezinformacija i osiguravanje toga da europski građani budu dobro informirani. Suradnja i savezi u tim sektorima mogu imati pozitivne učinke za svoje dionike u pogledu gospodarske održivosti i konkurentnosti u globalnom kontekstu;
36. s obzirom na to da se sadržaji sve više distribuiraju putem internetskih platformi, Vijeće prima na znanje napore Komisije za borbu protiv nezakonitih sadržaja na internetu i nezakonite distribucije sadržaja;
37. sigurni radni uvjeti za novinare u medijskom prostoru koji se mijenja ključni su kako bi se osiguralo profesionalno i neovisno novinarstvo;
38. zviždači imaju važnu ulogu u omogućavanju rada novinara i neovisnih medija dok obavljaju svoju ulogu javnog nadzora.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA U OKVIRU SVOJIH NADLEŽNOSTI

39. ojačaju europski medijski ekosustav kako bi se osigurala održiva proizvodnja i vidljivost profesionalnog novinarstva kao način osnaživanja građana, zaštite demokracije i učinkovitog suzbijanja dezinformacija;
40. osiguraju učinkovitu zaštitu novinara i drugih medijskih aktera te njihovih izvora, među ostalim u području istraživačkog novinarstva;
41. promiču profesionalno novinarstvo u svim državama članicama i potiču prekogranično novinarstvo s pomoću razvoja vještina, osposobljavanja i razvoja novih tehnologija za redakcije;
42. promiču neovisno novinarstvo i štite novinare od neprimjerenog utjecaja;
43. promiču zakonitu distribuciju sadržaja i uzmu u obzir važnost smanjenja nezakonite distribucije i neovlaštene uporabe kreativnih sadržaja;
44. osiguraju bolji pristup informacijama i njihov slobodan protok u korist medija i javnosti, poboljšavajući transparentnost javne vlasti i slobodu medija te osnažujući građane kako bi iskoristili svoju slobodu izražavanja.

POZIVA KOMISIJU DA

45. nastavi podupirati projekte kojima se prate sloboda medija i medijski pluralizam te pruža pravna i praktična pomoć novinarima i medijskim djelatnicima koji su izloženi prijetnjama;
46. nastavi redovito praćenje kodeksa prakse u vezi s dezinformacijama te izvijesti države članice o učincima njegove primjene, osobito s obzirom na izbore za Europski parlament koji će se održati 2019.;
47. poboljša transparentnost i predvidljivost državnih potpora u kontekstu ekosustava digitalnih medija te kulturnog i kreativnog ekosustava te da stavi na raspolaganje internetski repozitorij prilagođen korisnicima u kojem se upućuje na primjenjiva pravila o državnim potporama i relevantnu sudsku praksu.

D. POBOLJŠANJE VJEŠTINA I KOMPETENCIJA

ISTIČE DA

48. zbog novih kretanja nastaje potreba za novim kapacitetima. Medijska pismenost odlučujući je čimbenik i za korisnike i za tvorce sadržaja. U isto vrijeme djelatnici iz industrija sadržaja trebaju posjedovati mješavinu kreativnih, digitalnih i poduzetničkih vještina kojima im se omogućuje da što je najbolje moguće iskoriste postojeće i nove tehnologije.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA U OKVIRU SVOJIH NADLEŽNOSTI

49. promiču i podupiru medijsku pismenost i digitalnu pismenost kako bi se dodatno razvio kritički pristup građana prema medijskim sadržajima koji se distribuiraju ili promiču, te potiču daljnje osposobljavanje medijskih djelatnika u području medijske i digitalne pismenosti;
50. prilagode programe osposobljavanja i stjecanja kompetencija te promotivne programe kako bi oni bili bolje usklađeni s upotrebom i starih i novih medija i tehnologija, kao što su načela kvalitetnog novinarstva, vizualna pismenost, umjetna inteligencija, tehnologija lanca blokova, virtualna stvarnost i analiza podataka. Osiguravanje uvjeta za visokokvalitetna medijska istraživanja i novinarsko obrazovanje ključni su čimbenici u održavanju visokokvalitetnoga europskog medijskog prostora;
51. uspostave strukturirani dijalog među studentima, sveučilišnim djelatnicima i industrijom kako bi se poticale inovacije u sektorima proizvodnje sadržaja te iskoristio potencijal kreativnosti i kulturne raznolikosti za inovacije.

POZIVA KOMISIJU DA

52. poboljša medijsku pismenost pružanjem potpore obrazovnim inicijativama namijenjenima i studentima i stručnjacima u obrazovanju i drugim djelatnicima poput knjižničara i novinara, kao i s pomoću ciljanih kampanji podizanja svijesti u civilnome društvu.

Zaključci Vijeća

- Zaključci Vijeća o europskoj audiovizualnoj politici u digitalnom dobu, 3.12.2014., 2014/C 433/02
- Zaključci Vijeća o kulturnim i kreativnim preplitanjima u svrhu poticanja inovacija, ekonomske održivosti i socijalne uključenosti, 27.5.2015., 2015/C 172/13
- Zaključci Vijeća o razvoju medijske pismenosti i kritičkog mišljenja putem obrazovanja i osposobljavanja, 14.6.2016., 2016/C 212/05
- Zaključci Vijeća o promicanju pristupa kulturi putem digitalnih sredstava s naglaskom na razvoju publike, 12.12. 2017., 2017/C 425/04

Zakonodavni akti

- Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini), 8.6.2000., 2000/31/EZ
- Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu, 22.5.2001., 2001/29/EZ
- Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama), 10.3.2010., 2010/13/EU
- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Kreativna Europa (2014. – 2020.), 11.12.2013., br. 1295/2013

Komunikacije i preporuke Komisije

- Komunikacija Komisije Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu, 6.5.2015., COM(2015) 192 final
- Komunikacija Komisije Internetske platforme i jedinstveno digitalno tržište – mogućnosti i izazovi za Europu, 25.5.2016., COM(2016) 288 final
- Komunikacija Komisije Suzbijanje nezakonitog sadržaja na internetu – Povećanje odgovornosti internetskih platformi , 28.9.2017., COM(2017) 555 final
- Preporuka Komisije o mjerama za suzbijanje nezakonitih internetskih sadržaja, 1.3.2018., EU(2018) 334 final

- Komunikacija Komisije Umjetna inteligencija za Europu, 25.4.2018., COM(2018) 237 final
- Komunikacija Komisije Suzbijanje dezinformacija na internetu: europski pristup, 26.4.2018., COM(2018). 236 final
- Komunikacija Komisije Nova europska agenda za kulturu, 22.5.2018., COM(2018) 267 final

Međunarodni sporazumi

- Konvencija UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja, 20.10.2005.
